

Pozemkové vlastnictví státu

Pozemkové vlastnictví územně samosprávných celků (obcí a krajů)

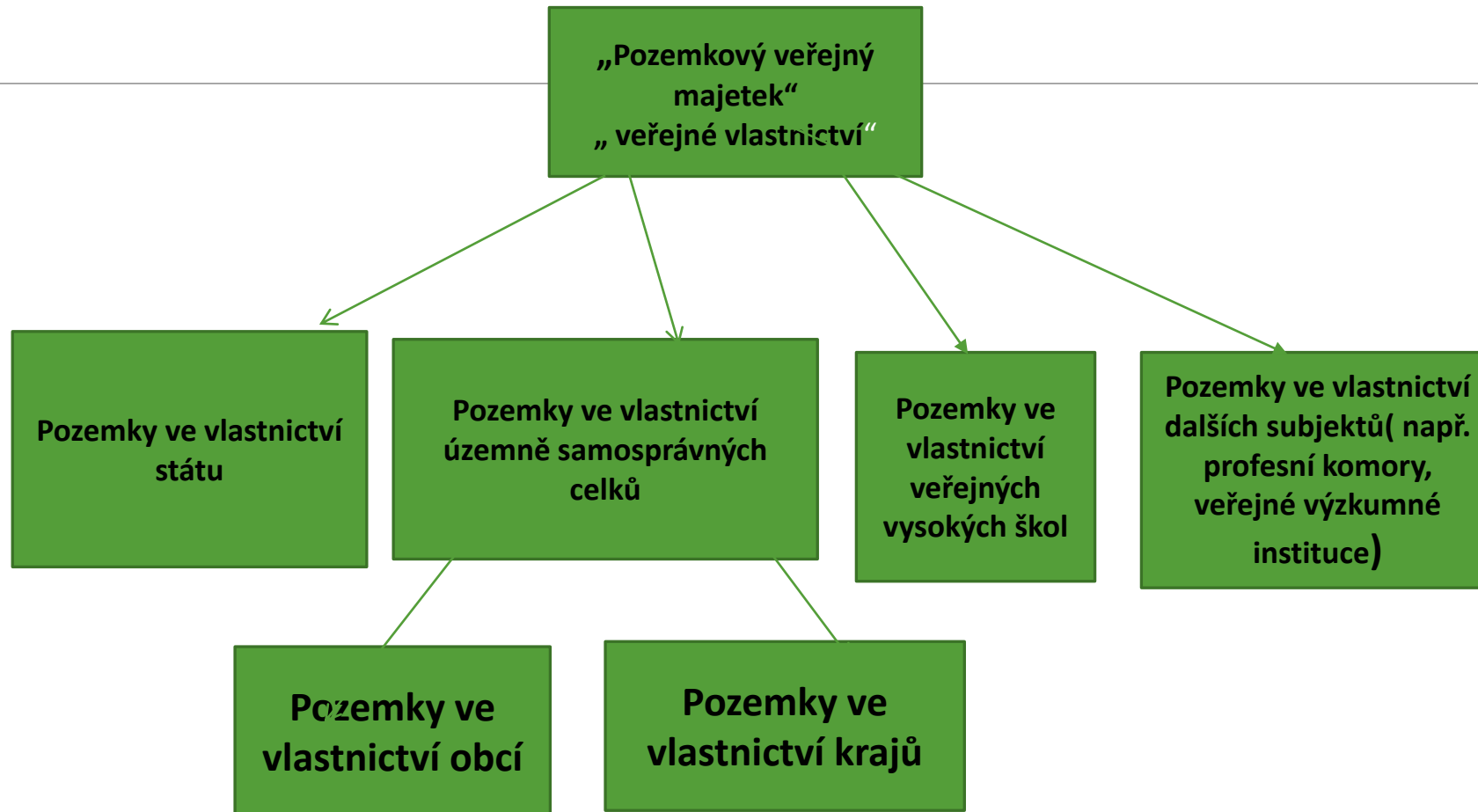

POZEMKOVÉ PRÁVO

PODZIM 2022

IVANA PRŮCHOVÁ

Pozemkové vlastnictví státu, obcí a krajů v systému „veřejného pozemkového vlastnictví“

Pozemkového vlastnictví státu, obcí a krajů

základní přehled vývojových etap významných pro „pochopení“ **SYSTEMU PRÁVNÍ ÚPRAVY** a historickoprávních a judikatorních souvislostí

Pozemky ve vlastnictví státu

- období před rokem 1989
  - Vznik (mj. „majetkové křivdy“)
  - Specifika obsahu a výkon pozemkového vlastnictví státu
- období po roce 1989
  - transformace (ODSTÁTNĚNÍ ČÁSTI POZEMKOVÉHO VLASTNICTVÍ)
    - restituce
      - Zákon č. 229/1991 Sb.
      - Zákon č. 87/1991 Sb.
      - Zákon č. 403/1990 Sb.
      - Další restituční předpisy
      - - restituce TV orgce, církevního majetku,
    - privatizace
      - „blokace“ - pozemky vyloučené z privatizace
      - zákon o „velké privatizaci“
  - Další způsoby nabývání pozemkového vlastnictví

Pozemky ve vlastnictví obcí

- období před rokem 1989
  - Obce nebyly počínaje 1.1.1950 samostatnými právními osobami
- období po roce 1989
  - transformace (ODSTÁTNĚNÍ ČÁSTI POZEMKOVÉHO VLASTNICTVÍ)
    - Restituce
      - „historický majetek obcí“
      - zákon č. 172/1991 Sb.
    - Privatizace
      - Zákon č. 172/1991 Sb.
      - Zákon č. 91/1992 Sb. zákon o „velké privatizaci“
  - Další způsoby nabývání pozemkového vlastnictví

Pozemky ve vlastnictví krajů

- období před rokem 1989
  - Kraje nebyly „nikdy“ samostatnými právními osobami
- období po roce 1899
  - Vznik „krajů“ jako samosprávných subjektů (2000)
  - „majetkoprávní podstata vč. pozemků“
    - Přechod majetku ze státu na kraje (ODSTÁTNĚNÍ)
  - Další způsoby nabývání pozemkového vlastnictví

Pozemkové vlastnictví státu a územně samosprávných celků (obcí a krajů)

Ústavní východiska:

LZPS

- Čl. 11
  - Odst. 1 – rovnost vlastnictví
  - **Odst. 2 - „exkluzivita“ vlastnictví ve vztahu k určitému majetku, stanoví-li tak zvláštní zákon**
    - „Zákon stanoví, **který majetek** nezbytný k zabezpečování potřeb celé společnosti, rozvoje národního hospodářství a veřejného zájmu **smí být jen ve vlastnictví státu, obce nebo určených právnických osob**; zákon může také stanovit, že určité věci mohou být pouze ve vlastnictví občanů nebo právnických osob se sídlem v České a Slovenské Federativní
  - Odst. 3 - vlastnictví zavazuje, omezení v obecném zájmu
  - Odst.4 – omezení ve veřejném zájmu

Pozemkové vlastnictví státu

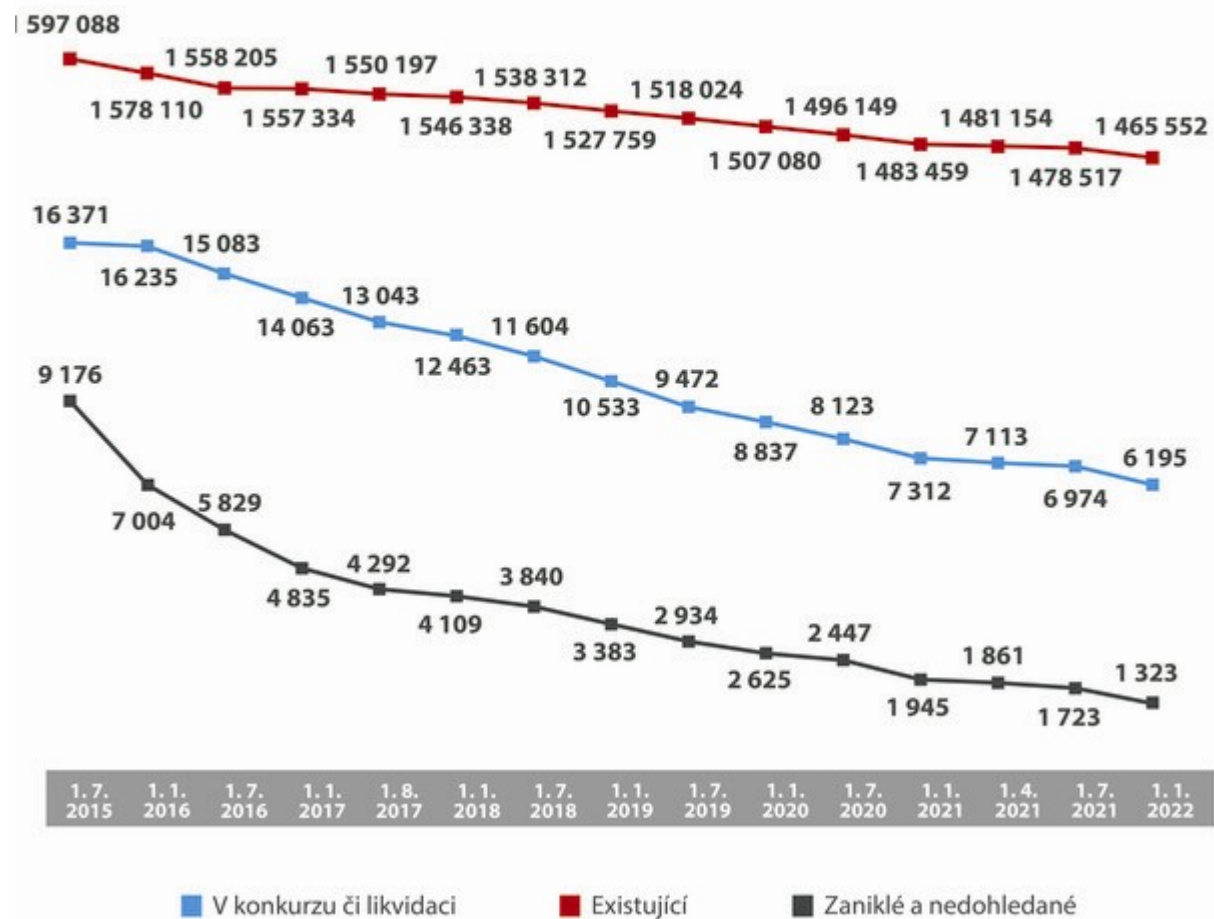
Pozemkové vlastnictví státu

prameny právní úpravy

- **občanský zákoník**
- **speciální úprava týkající se pozemkového vlastnictví státu** - zejména:
  - Zák.č. 219/2000 Sb. o majetku České republiky, ve znění pozdějších předpisů,
  - Zák.č. 201/2002 Sb. o Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových, ve znění pozdějších předpisů
  - Zák.č. 77/1997 Sb. o státním podniku, ve znění pozdějších předpisů
  - Zák.č. 503/2012 Sb., o Státním pozemkovém úřadu (zrušil zák.č. 569/1991 Sb., o Pozemkovém fondu České republiky), ve znění pozdějších předpisů
  - Zák. č. 289/1995 Sb., lesní zákon, ve znění pozdějších předpisů
  - Zák.č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů
  - Zák.č. 139/2002 Sb., o pozemkových úpravách, ve znění pozdějších předpisů
  - Zák.č. 44/1988 Sb., horní zákon, ve znění pozdějších předpisů
  - Zák.č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany státu, ve znění pozdějších předpisů
  - stavební zákon (předkupní právo státu)
  - restituční, privatizační předpisy
- Katastrální předpisy
- Zákon č. 340/2015 Sb. o zvláštních podmínkách účinnosti některých smluv a o registru smluv (zákon o registru a smluv), ve znění pozdějších předpisů
- Oceňovací právní předpisy

Vývoj počtu státních nemovitostí evidovaných v katastru nemovitostí

Nemovitosti ve vlastnictví státu: struktura vlastnictví/

BLIŽŠÍ INFORMACE VIZ:

[Mapa](#)

[majetku státu 2022.pdf \(uzsvm.cz\)](#)

DLE KATASTRU NEMOVITOSTÍ:

K 1. lednu 2022 bylo v katastru nemovitostí vedeno celkem **771 subjektů** hospodařících s přibližně

- **1,47 miliony státních nemovitostí**, které tvoří
  - o 1 431 299 pozemků o celkové výměře 1,8 milionu hektarů,
  - o 40 990 staveb a
  - o 781 jednotek (bytových a nebytových). Nejvíce nemovitostí státu poprvé spravuje státní podnik

PODÍL VYBRANÝCH SUBJEKTŮ na celkovém počtu státních nemovitostí:

- **Lesy České republiky**: 458 666 nemovitostí, tj. **31,14%** podíl na státních nemovitostech).
- **Státní pozemkový úřad**: 456 314 , **31%** podíl na státních nemovitostech.
- státní podniky **Povodí** (Labe, Moravy, Vltavy, Odry): které dohromady hospodaří s 150 445 nemovitostmi, tj. více než **10%** podíl na státních nemovitostech
- **Ředitelství silnic a dálnic**: 105 840 nemovitostí, tj. **7%** podíl na státních nemovitostech.
- **ÚZSVM**: 86 114 nemovitostí, tj. **6%** podíl na státním majetku.

Pozemky ve vlastnictví státu/státní pozemky/státní majetek

Státní pozemky

Výlučný /výhradní majetek

Pozemky
letiště
Praha

Pozemky na
území
vojenských
újezdů

Nerostné
bohatství

Nezcizitelný majetek (příp. zcizitelnost za splnění zákonné výjimky)

Rezerva
státní
půdy

Státní
lesy

Pozemky na území vybraných
zvláště chráněných území:
Národní parky
Národní přírodní rezervace
Národní přírodní památky

Potřebný majetek

Nepotřebný majetek

Dočasná
nepotřebnost

Trvalá
nepotřebnost

K postavení státu v soukromoprávních vztazích

---

*I v případech, kdy **stát vystupuje jako účastník soukromoprávních vztahů**, který se řídí právními předpisy z oblasti soukromého práva, **nelze jeho postavení bez dalšího ztotožňovat s postavením jednotlivce**.*

V takových vztazích stát nedisponuje skutečně autonomní vůlí; jeho jednání se řídí zákonem, i když stát zastupují z jeho pověření jiné subjekty.

*Při posuzování pozice státu v takových vztazích **nelze proto cele abstrahovat od druhé dimenze státu**, tj. té, v níž vykonává soud hlavní funkci, tedy státní moc.*

Podle NS 28 Cdo 3725/2007

Nabývání pozemkového vlastnictví státem

- smlouva
  - rozhodnutím orgánu veřejné moci
  - ze zákona
  - děděním: ze závěti, odkazem, na základě dědické smlouvy
  - na základě jiných právních skutečností
    - vydržením
    - odúmrť
    - připadnutím opuštěné nemovité věci (tj. i pozemku)
      - § 1045 OZ ve spoj. 1050 OZ ve spoj. s 3067 OZ
      - specifika dle § 64/2 ve 65 KZ (nemovitosti evidované v KN s neúplnými údaji o vlastníkov/nedostatečně identifikovaní vlastníci) – lhůta pro přihlášení se vlastníky do 31.12.2023
- blíže viz: <https://www.uzsvm.cz/nedostatecne-urcite-identifikovani-vlastnici>
- mezinárodní smlouva

Přehled subjektů nakládajících s majetkem státu

(zdroj: Hanák, J., Tkáčiková, J., Průchová, I., Dudová, J., Pekárek, M. Praktikum z pozemkového práva, Masarykova univerzita, 2018, 1. vydání. Praha: C.H-Beck, 2018,s.47, ISBN 978-80-7400-711-8).

Právní režim dle ČR dle zák. č. 219/2000 Sb., o majetku ČR a jejím vystupování v právních vztazích

---

Pozemkového vlastnictví státu se týkají

- ustanovení zákona upravující **právní vztahy k hmotným nemovitým věcem/tj. vč.pozemkům**
- **OSNOVA**
  - a) subjekty:
    - organizační složky státu
    - státní příspěvkové organizace
    - vybraná ustanovení i pro státní podniky
  - b) nabývání do vlastnictví ČR
  - c) hospodaření s majetkem ČR
  - d) dispozice
    - převody příslušnosti hospodařit
    - převody vlastnictví
    - přenechání do užívání 3. osobám (blíže přednáška Uživací vztahy k pozemkům)

Organizační složka státu

Východiska:

Organizační složka státu:

- není právnickou osobou
- nemá vlastní majetek
- majetek nabývá pro stát

Příslušnost hospodařit s majetkem státu

- Hospodaření s majetkem přísluší organizační složce, která je účetní jednotkou a majetek **potřebuje k plnění funkcí státu nebo jiných úkolů v rámci své působnosti nebo stanoveného předmětu činnosti,**
- **příslušná organizační složka s majetkem rovněž nakládá,** a to způsoby a za podmínek podle tohoto zákona.
- **Pochybnosti o příslušnosti hospodařit**
  - odstraní tyto pochybnosti na žádost anebo z vlastního podnětu **Ministerstvo financí svým opatřením (§ 20).**

Základní povinnosti organizačních složek při hospodaření s majetkem státu

§ 14 ZoMČR:

- majetek musí být využíván účelně a hospodárně k plnění funkcí státu a k výkonu stanovených činností;
- jiným způsobem lze majetek použít nebo s ním naložit **pouze za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem anebo tímto zákonem.**
- Organizační složka si počíná tak, aby svým jednáním **majetek nepoškozovala a neodůvodněně nesnižovala jeho rozsah a hodnotu** anebo výnos z tohoto majetku.
- organizační složka **vede majetek v účetnictví a provádí jeho inventarizace** podle zvláštních právních předpisů.
- organizační složka **pečuje o zachování majetku a jeho údržbu**, a pokud to připouští jeho povaha, i o jeho zlepšení nebo rozmnožení. Chrání jej před poškozením, zničením, ztrátou, odcizením nebo zneužitím.
- organizační složka **důsledně využívá všechny právní prostředky při uplatňování a hájení práv státu jako vlastníka a při ochraně majetku před neoprávněnými zásahy a včas uplatňuje právo na náhradu škody a právo na vydání bezdůvodného obohacení.**

Z judikatury:
Stát jako účastník řízení,
vystupování organizační složky za stát
Podle NS 30 Cdo 1197/2011:

Způsobilost být účastníkem řízení má rovněž stát (Česká republika).

Jak vyplývá z povahy věci, může jako účastník řízení vykonávat svá procesní práva a plnit své procesní povinnosti **jen tehdy, bude-li určena organizační složka státu, která za něj bude před soudem vystupovat**, a budou-li označeny fyzické osoby, které jsou oprávněny za stát vykonávat v řízení potřebné úkony.

Za stát (Českou republiku) vystupuje před soudem jeho organizační složka, která je k tomu podle zákona příslušná.

Příslušnou organizační složkou je v **první řadě Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových**, který vystupuje za stát ve sporech a jiných právních věcech, nebo ve sporech a jiných právních věcech, v nichž se na tom v souladu se zákonem dohodl s organizační složkou státu, příslušnou podle zákona o majetku České republiky.

Nevystupuje-li za stát Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových, náleží toto oprávnění organizační složce státu, příslušné podle zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky.

Organizační složky státu nejsou právníckými osobami a tvoří je úřady, instituce a další útvary.

Soud je povinen zjistit, která z organizačních složek je podle zákona č. 201/2002 Sb. nebo zákona č. 219/2000 Sb., příslušná vystupovat za stát v konkrétním sporu nebo jiné právní věci, a tuto organizační složku přibere (pokud se ho již neúčastní) do řízení. Rozhodnutí o tom se nevydává; závěr soudu se projeví v tom, že s určitou organizační složkou státu přestane jednat a začne jednat s jinou organizační složkou, která je příslušná za stát vystupovat. Otázka, která organizační složka státu má za něj s ohledem na obsah a povahu sporu nebo jiné právní věci vystupovat před soudem, není otázkou věcné legitimity. Případný chybný závěr soudu o této otázce se projeví jako vada řízení, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci

Nabývání smlouvou - 1

---

§ 12 ZoMČR

písemná forma s podpisy na jedné listině

A) specifika při **bezúplatném nabytí**:

- ***schválení Ministerstvem financí vyžadují:***
  - **bezúplatný převod hmotné nemovité věci (tj. i pozemku)**, která se eviduje v katastru nemovitostí, s výjimkou silničního pozemku nabývaného z důvodu změny kategorie nebo třídy pozemní komunikace,
  - **bezúplatný převod práva stavby**

Nabývání smlouvou - 2

B) úplatné nabytí

- pouze majetek, který **stát „potřebuje“**
  - +
- příslušné organizační složce (§ 9) bude **sloužit pro zabezpečení výkonu její působnosti anebo její činnosti, pokud nejde o nabytí ve veřejném zájmu.**
- Schvalování při úplatném převodu
  - Zřizovatel si v případě jím zřízené organizační složky **může zcela nebo zčásti vyhradit schvalování při úplatném převodu hmotné nemovité věci nebo práva stavby ve prospěch státu.**
  - **nemá-li příslušná organizační složka zřizovatele, může si schvalování vyhradit**
    - věcně příslušný ústřední správní úřad,
    - a není-li ho, Ministerstvo financí

Nabývání smlouvou - 3

Cena:

- cenu lze sjednat pouze **do výše** rovnající se ocenění tohoto majetku podle zvláštního právního předpisu/ZOM.
- ve veřejném zájmu může Ministerstvo financí dát předchozí souhlas ke sjednání ceny vyšší. To platí obdobně, je-li majetek nabýván v dražbě.
- Specifika oceňování pozemků např.:
  - zák.č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby dopravní, vodní a energetické infrastruktury, ve znění pozdějších předpisů
  - *blíže viz přednášky:*
    - *Oceňování pozemků*
    - *Vyvlastňování pozemků*

Nepotřebný majetek

---

§ 14 ZoMČR

Nepotřebný majetek:

zejména

- majetek, který přesahuje potřeby příslušné organizační složky, anebo
- majetek, na jehož ponechání státu přestal být veřejný zájem,

- rozhodnutí o nepotřebnosti (vedoucí organizační složky)

Nakládání s majetkem

---

pisemná forma

A. mezi organizačními složkami (tj. ČR zůstává vlastníkem)

- převod příslušnosti hospodařit
  - na základě
    - zápisu
    - jednostranného opatření
  - **zápis do KN:** záznam
- Pozemková služebnost
  - je-li to účelné zejména pro další nakládání s majetkem, **lze pozemek zatížit služebností ve prospěch jiného pozemku, s nímž je táž nebo jiná organizační složka příslušná hospodařit**
  - **zápis do KN:** vklad

Z judikatury:

Nakládání s majetkem *mezi organizačními složkami*

Soudní ochrana

Nakládání s majetkem mezi organizačními složkami navzájem se uskutečňuje

- *na základě zápisu (§ 19 ZMČR) nebo*
- *pokud to zákon připouští – jednostranným opatřením, které má povahu rozhodnutí státního orgánu, na jehož vydání se nevztahují předpisy o správním řízení (§ 20 ZMČR).*

Orgánem, který je povolán k ochraně práva, včetně sporu mezi organizačními složkami státu, je soud.

NS 33 Cdo 181/2011

Nakládání s majetkem

B. Nakládání vůči jiným osobám:

1) Převody vlastnického práva k pozemku na 3. osoby

- věc **pro stát trvale nepotřebná**
  - ze závažných důvodů a po předchozím vyjádření Ministerstva financí může vláda povolit **výjimku z podmínky trvalé nepotřebnosti**
    - *Diskuse ve vztahu k pozemku*
- **Úplatný převod**
  - cena se sjednává **nejméně ve výši, která je v daném místě a čase obvyklá, pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak.**
- **Bezúplatný převod**
  - Pouze:
    - **ve veřejném zájmu, anebo**
    - **je-li bezúplatný převod hospodárnější než jiný způsob naložení s věcí nebo stanoví-li tak zvláštní právní předpis.**
  - **Schválení Ministerstvem financí**

Speciální případy schvalování převodu na 3. osoby

Schválení Ministerstvem kultury

- vyžaduje smlouva o převodu nemovité věci prohlášené za kulturní památku

Schválení Ministerstvem životního prostředí

- vyžaduje smlouva o převodu pozemku ve zvláště chráněném území a jeho ochranném pásmu s výjimkou silničního pozemku a smlouva o převodu stavby, která se eviduje v katastru nemovitostí, pokud se nachází na pozemku ve zvláště chráněném území a jeho ochranném pásmu, nejde-li o smlouvu podléhající schválení vládou.

Schválení vládou

- při převodu věci
  - mající strategickou povahu nebo značnou peněžitou anebo jinou hodnotu si může schválení vyhradit vláda.

Zástavní právo, předkupní právo, výhrada zpětné koupě k pozemku

---

§ 25 ZoMČR

- k hmotné věci (tj. i pozemku) ve vlastnictví státu nelze smlouvou zřídit
  - předkupní právo
  - zástavní právo
  - sjednat výhradu zpětné koupě

Právo stavby

§ 25a ZoMČR

Právo stavby lze k pozemku smluvně zřídit pouze tehdy, není-li možné nebo účelné vztah k pozemku uspořádat se stavebníkem jinak.

- Smluvní zřízení práva stavby vyžaduje **schválení Ministerstvem financí.**

Ve smlouvě musí být vůči stavebníkovi dohodnuta:

- výhrada souhlasu k tomu, jak se stavba provede, změní nebo obnoví,
- výhrada souhlasu k užívání, požívání, zcizení nebo zatížení práva stavby

Právo stavby se zřizuje

- za úplatu
- bezúplatně - výjimečně - jen ve veřejném zájmu

Převod práva stavby vyžaduje:

- schválení Ministerstvem financí
- je-li součástí práva stavby stavba, která je kulturní památkou, vyžaduje převod práva stavby schválení Ministerstvem kultury.

Služebnosti, reálná břemena

Služebnost lze smluvně sjednat

- za úplatu
- pouze v takovém rozsahu, aby organizační složce nebránila ve výkonu její činnosti.

Hmotné nemovité věci (tj. i pozemky) lze v nezbytném rozsahu smluvně zatížit služebností pro účely:

- zřízení, provozu a údržby sítě technického vybavení
- zřízení, provozu a údržby veřejně prospěšné stavby,
- služebnosti rozlivu
- služebností stezky nebo cesty k zajištění přístupu vlastníka k jeho nemovité věci, může-li takový přístup jako nezbytnou cestu povolit soud.
- v ostatních případech může k zatížení hmotné nemovité věci služebností ze závažných důvodů výjimku povolit Ministerstvo financí.

Reálná břemena

- nemovitou věc, která se eviduje v katastru nemovitostí, **nelze smluvně zatížit reálným břemenem**

Přenechání majetku k užívání jiným osobám

---

přenechání do nájmu, pachtu, výpůjčky

- Blíže viz. Přednáška Uživací vztahy k pozemkům

Státní příspěvkové organizace

Státní příspěvkové organizace (§ 54 a 55 zákona o majetku ČR)

- **mají příslušnost hospodařit** s majetkem ČR
- za podmínek stanovených zákonem č. 219/2000 Sb., **nabývají majetek pro stát**
- **vlastním jménem jednají v právních vztazích** týkajících se majetku a účastní se řízení před soudy a jinými orgány ve věcech týkajících se majetku včetně řízení o určení, zda tu vlastnické nebo jiné obdobné právo státu je, či není.
- Např.:
  - Ředitelství silnic a dálnic, příspěvková organizace MD
  - Lesní správa Lány, příspěvková organizace Kanceláře prezidenta republiky
-

K postavení státních příspěvkových organizací

---

*Státní příspěvkové organizace jsou **samostatnými právními osobami**, které navenek vystupují samostatně, jednají vlastním jménem a na vlastní odpovědnost.*

Vztah zřizovatele a příspěvkové organizace je určován zejména její finanční závislostí na zřizovateli, který dokrývá provozním příspěvkem rozdíl mezi provozními náklady a výnosy příspěvkové organizace.

Není proto vyloučeno, aby státní příspěvková organizace byla věcně legitimovaným subjektem např. v řízení o určení vlastnického práva k věcem, s nimiž ona hospodaří, případně i v řízení o náhradu škody, za kterou sama odpovídá.

Podle NS 25 Cdo/1220/2010

Státní podniky a pozemkové vlastnictví

Právní režim dle zák. č. 77/1997 Sb. o státním podniku + vztah k dalším předpisům

---

Státní podnik (dále „podnik“)

- **je PRÁVNICKOU OSOBOU** provozující podnikatelskou činnost s majetkem státu vlastním jménem a na vlastní odpovědnost.
- státní podniky jsou zakládány k **uspokojování významných celospolečenských, strategických nebo veřejně prospěšných zájmů**
- **zakladatelem podniku je stát**
  - jménem státu vykonává funkci zakladatele **ministerstvo**, do jehož působnosti spadá **předmět podnikání podniku**, pokud zákon nestanoví jinak

Státní podnik: právo hospodařit s majetkem státu

Podnik má **právo hospodařit s majetkem státu** a nemá vlastní majetek

Určený majetek

- je majetek státu, který je vymezen jako určený majetek v zakládací listině
- tento majetek se zapisuje do obchodního rejstříku.
- zakladatel je oprávněn měnit vymezení určeného majetku v průběhu podnikatelské činnosti podniku, vyžadují-li to naléhavé hospodářské nebo bezpečnostní zájmy státu.
- s určeným majetkem může podnik nakládat pouze se schválením zakladatele.

Právní režim dle zák. č. 77/1997 Sb. o státním podniku

Státní podnik

- vykonává při hospodaření s majetkem státu práva vlastníka podle zvláštních právních předpisů,
- vlastním jménem jedná v právních vztazích týkajících se majetku státu a účastní se řízení před soudy a jinými orgány ve věcech týkajících se majetku státu včetně řízení o určení, zda tu vlastnické nebo jiné obdobné právo státu je, či není.
- Např.:
  - Lesy České republiky, s.p.
  - Povodí Labe, s.p., Povodí Moravy, s.p., Povodí Vltavy, s.p., Povodí Odry, s.p., Povodí Ohře, s.p.
  - Vojenské lesy a statky, s.p.

Nabývání majetku

Státní podnik může **nabývat** majetek *od*

- *právnických nebo fyzických osob,*
- *jiných státních podniků,*
- *organizačních složek státu nebo jiných státních organizací*

pouze věci, které potřebuje k provozování činnosti v předmětu jeho podnikání.

Nabývá-li podnik majetek od jiné osoby než od státu, nabývá jej pro stát a podniku vzniká právo s tímto majetkem hospodařit.

Zakladatel ve statutu podniku stanoví:

- **ve kterých případech vyžaduje smlouva, kterou podnik nabývá nemovitou věc, jeho předchozí schválení.**

Úplatné nabývání nemovité věci lze sjednat

- **podle zákona upravujícího ceny pouze do výše rovnající se ocenění této nemovité věci podle zákona upravujícího oceňování majetku**
- **vyšší cenu nemovité věci může státní podnik sjednat jen po předchozím schválení zakladatele.**

Zemědělské pozemky ve vlastnictví státu

Zemědělské pozemky ve vlastnictví státu

- **Zák. č. 503/2012 Sb., o Státním pozemkovém úřadu**, ve znění pozdějších předpisů,

- *zrušil s účinností k 31.12.2012*

- *zák.č. 569/1991 Sb. o Pozemkovém fondu ČR*

- *zák.č. 95/1999 Sb., o podmínkách převodu zemědělských a lesních pozemků z vlastnictví státu na jiné osoby*

- *Vztah k zákonu č. 219/2000 Sb., o majetku ČR*

- *Vztah k OZ*

- **restituční předpisy** (zákon o půdě, zákon č. 428/2012 Sb. „církevní restituce“ a další restituční předpisy)

- Ostatní majetkoprávní předpisy (OZ, zákon o majetku ČR, zákon o ÚZSVM) – vzájemné vztahy

- Katastrální předpisy

- Další specifika v jiných předpisech: např. zákon o pozemkových úpravách, zákon o ochraně přírody

- blíže viz přednášky, které se týkají těchto „zvláštních“ institutů a režimů

Státní pozemkový úřad <https://www.spucr.cz/>

---

vznik:

- Zák.č. 503/2012 Sb., o Státním pozemkovém úřadu a o změně souvisejících předpisů
- sloučení agend, dříve vykonávaných PF ČR a soustavou pozemkových úřadů

PŮSOBNOST:

- pozemkové úpravy, restituční řízení
- „hospodářská“ /majetková správa
- specifika vytváření a správy „rezervy státních pozemků“
- editace údajů BPEJ (bonitovaných půdně ekologických jednotek) v RÚIAN (Registr územní identifikace adres a nemovitostí)
  - přechodné ust.č. II zákona č. 229/1919 Sb. s úč. k 1.11.2021)

Státní pozemkový úřad

Charakteristika:

- správní úřad s celostátní působností.
- organizační složka státu a účetní jednotkou.
-
- sídlo: Praha.
- v čele Státního pozemkového úřadu je ústřední ředitel Státního pozemkového úřadu (dále jen „ústřední ředitel“), kterého jmenuje a odvolává ministr zemědělství.

Státní pozemkový úřad

Státní pozemkový úřad:

- **ústředí** Státního pozemkového úřadu (dále jen „ústředí“)
- **krajské pozemkové úřady**
  - vykonávají činnost v rámci vyšších územních samosprávných celků
  - **pobočky krajských pozemkových úřadů**
    - jejich územní působnost odpovídá území jednoho nebo více okresů.

Státní pozemkový úřad

---

působnost Státní pozemkového úřadu v „**majetkové**“ oblasti

příslušnost hospodařit s majetkem, který byl ve správě PF ČR a ve vlastnictví ČR

- **rezerva státních pozemků**
  - vytváření: majetkoprávní převody (směna, koupě)
  - Správa
  - Vzájemné vztahy mezi rezervou A a B
    - ! Správní řízení dle § 3 odst. 3 zákona o SPÚ o „převodu pozemku z rezervy A do rezervy B)
    - Podrobnosti blíže viz: Hanák, Jakub, Tkáčiková Jana: Zákon o Státním pozemkovém úřadu, Kometář.Praha:Wolters Kluwer ČR, 2020, s. 17 a násl.)
- **převody pozemků do vlastnictví jiným osobám**
  - úplatné
  - Bezúplatně přenechání do užívání(pachtu, nájmu)
- **restituce**
- **privatizace**
- **pozemkové úpravy**

Pozemky vyloučené z převodu (§ 6 ZoSPÚ)

- a) zemědělské pozemky, na jejichž vydání bylo uplatněno právo podle jiného právního předpisu a o jejichž vydání nebylo dosud rozhodnuto (restituce)
-
- b) zemědělské pozemky nebo jejich části určené územním plánem nebo regulačním plánem anebo rozhodnutím o umístění stavby k zastavění veřejně prospěšnými stavbami nebo stavbami dopravní infrastruktury nebo těmito stavbami již zastavěné, s výjimkou: zemědělských pozemků převáděných podle § 3 odst. 4, § 7 nebo § 10 odst. 1, zemědělských pozemků již využitých ke zřízení technické infrastruktury
- c) **Pozemkové úpravy:** zemědělské pozemky určené k řešení podle § 2 zákona č. 139/2002 Sb. u kterých je v katastru nemovitostí vyznačena poznámka o zahájení pozemkových úprav
- d) majetek, o jehož převodu na jiné osoby bylo rozhodnuto podle jiného právního předpisu (privatizace),
- e) zemědělské pozemky ve vojenských újezdech
- f) zemědělské pozemky v národních přírodních památkách, národních přírodních rezervacích a na území národních parků, dále nelze převádět zemědělské pozemky v přírodních rezervacích a v přírodních památkách, s výjimkou zemědělských pozemků, k jejichž zcizení vydalo souhlas Ministerstvo životního prostředí podle jiného právního předpisu
- g) pozemky, u nichž bylo Státním pozemkovým úřadem zahájeno správní řízení podle § 3 odst. 3, do doby vydání pravomocného rozhodnutí, nebo (**rezerva státních pozemků**)
- g) pozemky tvořící rezervu státních pozemků pozemky, podle § 3 odst. 1 písm. b)

Rezerva státních pozemků

---

význam institutu, vývoj právní úpravy

Státní pozemkový úřad vytváří a spravuje rezervu státních pozemků (dále jen "rezerva"), která zahrnuje pozemky, s nimiž je Státní pozemkový úřad příslušný hospodařit, a která slouží k

- a) výkonu působnosti Státního pozemkového úřadu (tzv. rezerva „A“)
- b) uskutečnění rozvojových programů státu schválených vládou (tzv. rezerva „B“)

Agenda SPÚ ve vztahu k rezervě státních pozemků

- vytváření a zachování potřebného rozsahu a složení rezervy zajišťuje Státní pozemkový úřad zejména směnou a koupí
- mechanismus „přesunů“ pozemků mezi rezervami „A“ a „B“
- mechanismus převodu pozemků z rezervy „B“ na státní subjekty
- oceňování pozemků
- vztah ke KN:
  - zápis poznámky
  -

Převody státních zemědělských pozemků: základní přehled

Bezúplatné převody pozemku (na žádost)

- na obce (§ 7 ZoSPÚ)
- na kraje (§ 7 ZoSPÚ)

Úplatné převody (na žádost)

- na obce (§ 10/1 ZoSPÚ)
- na kraje (§ 10/2 ZoSPÚ)
- na vlastníky příp. spoluvlastníky nemovitých staveb (§ 10/3,4 ZoSPÚ)
- Na vlastníky/spoluvlastníky sousedících pozemků (§10/5 ZoSPÚ)
- na zřizovatele trvalého porostu (§ 10a ZoSPÚ)
- převod stavby vlastníkovi pozemku (§ 10d)
- *převod v zahrádkových a chatových osadách na oprávněného uživatele (§ 10b ZoSPÚ – žádost do 31.12.2018)*

- převod zemědělského pozemku na základě veřejné nabídky (§ 12 ZoSPÚ) – *aktuálně se neprovádí, diskuse k uplatňování v minulosti*

- prodej zemědělského pozemku v obchodní veřejné soutěži (§ 13 ZoSPÚ) – *aktuálně se neprovádí*

Lesní pozemky ve vlastnictví státu

Lesní pozemky ve vlastnictví státu

Stát = vlastník

- realizace obsahu vlastnictví k lesním pozemkům ve vlastnictví státu
  - Lesy České republiky, s.p.
  - Vojenské lesy a statky, s.p.
  - Správy národních parků
  - Lesní správa Lány, příspěvková organizace Kanceláře prezidenta republiky

- dle toho i specifika převodu

Lesní zákon

---

§ 4 LZ - „státní lesy“

- vztah lesního zákona k jiným předpisům (zákon o státním podniku, zákon o majetku ČR, zákon o ochraně přírody a krajiny)
- pokud jde o lesy ve vlastnictví státu ("státní lesy"), vztahují se práva a povinnosti vlastníka lesa podle tohoto zákona na právnickou osobu, které je svěřeno nakládání s těmito lesy, pokud tento zákon nestanoví jinak.
-
- **Státní lesy nelze zcizit, pokud tento zákon nestanoví jinak.**
- **Výjimky:**
  - **Zákaz zcizení státních lesů se nevztahuje na:**
    - směnu,
    - prodej spoluvlastnického podílu státu,
    - prodej odloučeného lesního pozemku,
    - zcizení ve veřejném zájmu chráněném tímto zákonem nebo jinými právními předpisy,
    - vydání věci podle právních předpisů upravujících restituci majetku nebo
    - převod podle § 4 odstavců 3, 6 a 9 Lesního zákona
  - Právní jednání, kterým se nakládá se státními lesy, vyžaduje ke své platnosti předchozí souhlas Ministerstva zemědělství
  - Ustanovení jiných právních předpisů tím nejsou dotčena.

Převod lesních pozemků z vlastnictví státu

- Převody dle § 4 odst. 3,6,9 LZ
  - A. Na oprávněné osoby dle zák.č. 229/1991 Sb.
    - Tj. náhradní pozemky za nevydané pozemky v restituci
    - Tzv. odloučené pozemky
      - **vkliněné**
      - **samostatné**
  - B. na vlastníky v uznaných farmových chovech
    - Neplatí zákonná omezení jako u převodů na oprávněné osoby dle § 11a zák.o půdě

Převod lesních pozemků z vlastnictví státu

C. na obec

- bezúplatně
- lesní pozemky:
  - Odloučené lesní pozemky určené územním plánem nebo regulačním plánem nebo územním rozhodnutím k umístění stavby k **zastavění veřejně prospěšnou stavbou**
  - Odloučené lesní pozemky určené vydaným územním plánem nebo regulačním plánem jako **sportoviště**
  - **Spoluvlastnické podíly** státu v případě, je-li obec spoluvlastníkem pozemku

č.114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny

NEZCIZITELNOST STÁTNÍCH POZEMKŮ DLE zák .č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny

NEZCIZITELNOST/ ZÁKAZ DISPOZIC

Národní parky - § 23 ZoPK:

- Na území národních parků nelze zcizit pozemky, které jsou ve vlastnictví státu.
- Tj. bez ohledu na druh a způsob využití
  - Diskuse
  - Za zcizení se nepovažují směny pozemků odůvodněné zájmy ochrany přírody

Národní přírodní rezervace- § 32 ZoPK

Lesy, lesní půdní fond, vodní toky, vodní plochy a nezastavěné pozemky na území národních přírodních rezervací, které jsou ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona **ve státním vlastnictví, nelze zcizit.** Tím nejsou dotčena práva fyzických a právnických osob podle předpisů o majetkové restituci.

Národní přírodní památka - § 35 odst. 3 ZoPK:

Lesy, lesní půdní fond, vodní toky, vodní plochy a nezastavěné pozemky na území národních přírodních památek, které jsou ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona **ve státním vlastnictví, nelze zcizit.** Tím nejsou dotčena práva fyzických a právnických osob podle předpisů o majetkové restituci.

Předkupní právo státu a zák.č. 114/1992 Sb.o ochraně přírody a krajiny

---

§ 61/1 ZoOpřKr

Česká republika má předkupní právo k **nezastavěným pozemkům** ležícím **mimo zastavěná území obcí** na území národních parků, národních přírodních rezervací, národních přírodních památek a pozemkům souvisejícím s jeskyněmi.

Zápis v katastru nemovitostí

- Ministerstvo životního prostředí podá neprodleně návrh na zápis předkupního práva do katastru nemovitostí na základě potvrzení o vzniku předkupního práva

Potvrzení o vzniku předkupního práva

- vydá Ministerstvo životního prostředí

- Obsah potvrzení: výčet pozemků označených údaji katastru nemovitostí, ke kterým má Česká republika předkupní právo, podle jednotlivých katastrálních území a důvod vzniku předkupního práva.

Zamýšlená dispozice:

- Vlastníci těchto pozemků jsou povinni v případě jejich zamýšleného prodeje přednostně nabídnout tyto pozemky ke koupi orgánu ochrany přírody, a to i v případě, že se tyto pozemky nacházejí v předmětných územích jen zčásti. Pokud orgán ochrany přírody neprojeví o tyto pozemky do 60 dnů od doručení nabídky pozemku ke koupi písemný zájem, mohou vlastníci zamýšlený prodej uskutečnit.

Pozemkové vlastnictví obcí a krajů

Pozemkové vlastnictví obcí – prameny právní úpravy

Občanský zákoník

Zák.č. 128/2000 Sb.,o obcích, ve znění pozdějších předpisů

restituční předpisy (Zák.č. 172/1991 Sb., o přechodu některých věci z majetku ČR do vlastnictví obcí, ve znění pozdějších předpisů)

privatizační předpisy (Zák.č. 92/1991 Sb. o velké privatizaci , Zák.č. 290/2002 Sb., o přechodu některých dalších věcí práv a závazků ČR na kraje a obce)

Zák.č. 503/2012 Sb., o Státním pozemkovém úřadu, ve znění pozdějších předpisů

Zák.č. 289/1996 Sb., o lesích, ve znění pozdějších předpisů

Zák.č. 139/2002 Sb., o pozemkových úpravách

Stavební zákon (předkupní právo)

katastrální předpisy

zákon č. 340/2015 Sb. o registru smluv

K postavení obcí v soukromoprávních vztazích

---

*Je zřejmé, že obec ani jakožto účastníka soukromoprávního vztahu nelze vyjmout z požadavků kladených na správu věcí veřejných. **Obec jakožto veřejnoprávní korporace má při nakládání se svým majetkem určité zvláštní povinnosti vyplývající právě z jejího postavení jakožto subjektu veřejného práva.** Proto i zde platí, že hospodaření s majetkem obce musí být maximálně průhledné, účelné a veřejnosti přístupné.*

Podle NS 28 Cdo 3297/2008

Nabývání pozemkového vlastnictví obcí

- smlouva
- rozhodnutí orgánu veřejné moci
- ze zákona
- dědění
  - ze závěti,
  - odkazem,
  - na základě dědické smlouvy
- na základě jiných právních skutečností
  - vydržení
  - přírůstek

Základní pravidla při hospodaření s majetkem (vč. pozemků) ve vlastnictví obcí

Povinnosti obce (§ 38 zákona o obcích):

- majetek(tj. vč. pozemků)
  - účelně a hospodárně využívat v souladu se zájmy a úkoly obce
  - pečovat o zachování a rozvoj svého majetku.
  - vést účetnictví
  - chránit před zničením, poškozením, odcizením nebo zneužitím
  - chránit před neoprávněnými zásahy a včas uplatňovat právo na náhradu škody a právo na vydání bezdůvodného obohacení.
  - povinnosti při nakládání s nepotřebným majetkem obec
  - naložit způsoby a za podmínek stanovených „zvláštními předpisy“

Nakládání s majetkem obcí

---

§ 39 ZÁKONA O OBCÍCH:

Záměr obce prodat, směnit, darovat, pronajmout, propachtovat nebo vypůjčit hmotnou nemovitou věc nebo právo stavby anebo je přenechat jako výprosu a záměr obce smluvně zřídit právo stavby k pozemku ve vlastnictví obce

- obec zveřejní po dobu nejméně 15 dnů před rozhodnutím v příslušném orgánu obce vyvěšením na úřední desce obecního úřadu, aby se k němu mohli zájemci vyjádřit a předložit své nabídky.
- Záměr může obec též zveřejnit způsobem v místě obvyklým.
- Pokud obec záměr nezveřejní, je právní jednání neplatné.
- Nemovitá věc se v záměru označí údaji podle zvláštního zákona (katastrální zákon) platnými ke dni zveřejnění záměru.

Úplatný převod majetku

- cena se sjednává zpravidla ve výši, která je v daném místě a čase obvyklá, nejde-li o cenu regulovanou státem.
- Odchylna od ceny obvyklé musí být zdůvodněna, jde-li o cenu nižší než obvyklou. Není-li odchylna od ceny obvyklé zdůvodněna, je právní jednání neplatné.

proces

§ § 41 zákona o obcích – „doložka“

§ 85/1 a) ZoObcích – rozhoduje zastupitelstvo obce

Zveřejnění záměru obce o nakládání s pozemky

Podmínka publikace záměru obce o nakládání s majetkem je splněna, je-li zachována časová kontinuita mezi zveřejněním záměru a realizací zamýšleného právního úkonu.

Není vyloučeno, aby mezi publikací záměru a rozhodnutím obce uplynula delší doba, avšak nesmí být s ohledem na konkrétní povahu zamýšlené dispozice nepřiměřeně dlouhá. Uplynuly-li však mezi zveřejněním záměru (jeho sejmutím z úřední desky) a projednáním tohoto záměru v orgánech obce více než dva roky, jde o dobu obecně nepřijatelnou.

NS 26 Cdo 4198/2011

Identifikace pozemku při zveřejnění záměru

Zamýšlí-li obec prodat část svého pozemku, je nezbytné, aby ve zveřejněném záměru byl uvedený pozemek, resp. jeho (k prodeji nabízená) část náležitým způsobem identifikována. Zveřejnění záměru obce o „prodeji části pozemku p. č. XY v k. ú. XY“ dostatečnou identifikací části pozemku není.

NS 30 Cdo 1250/2009

Doložka v listinách

---

§ 41 Zoobcích

- doložka v listinách
  - Podmiňuje-li tento zákon platnost právního jednání obce předchozím zveřejněním, schválením nebo souhlasem, opatří se listina o tomto právním jednání **doložkou**, jíž bude potvrzeno, že tyto podmínky jsou splněny.
  - Je-li listina touto **doložkou obcí opatřena, má se za to, že povinnost předchozího zveřejnění, schválení nebo souhlasu byla splněna.**

Pozemkové vlastnictví krajů – PRAMENY PRÁVNÍ ÚPRAVY

Občanský zákoník

Zák.č. 129/2000 Sb.,o krajích, ve znění pozdějších předpisů

Zák.č. 503/2012 Sb., o Státním pozemkovém úřadu, ve znění pozdějších předpisů

Zák.č. 289/1996 Sb., o lesích, ve znění pozdějších předpisů

Zák.č. 139/2002 Sb., o pozemkových úpravách

Stavební zákon (předkupní právo)

Zák.č. 157/2000 Sb., o přechodu některých věcí, práv a závazků z majetku ČR do majetku krajů

Zák.č. 290/2002 Sb., o přechodu některých dalších věcí práv a závazků ČR na kraje a obce

Zák.č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích

katastrální předpisy

zákon č. 340/2015 Sb., o registru smluv

Nabývání pozemkového vlastnictví kraji

- smlouva
- rozhodnutí orgánu veřejné moci
- ze zákona
- dědění:
  - ze závěti,
  - odkazem,
  - na základě dědické smlouvy
- na základě jiných právních skutečností
  - vydržení
  - přírůstek

Základní pravidla při hospodaření s majetkem (vč. pozemků) ve vlastnictví krajů

Povinnosti kraje: (§ 17 zákona o krajích):

- majetek využívat účelně a hospodárně v souladu se zájmy a úkoly kraje
- pečovat o zachování a rozvoj majetku.
- povinnost vést účetnictví podle zákona o účetnictví.
- chránit majetek před zničením, poškozením, odcizením nebo zneužitím.
- povinnosti při nakládání s nepotřebným majetkem
- chránit svůj majetek před neoprávněnými zásahy a včas uplatňovat právo na náhradu škody a právo na vydání bezdůvodného obohacení.

Nakládání s majetkem kraje

§ 18 zákona o krajích

- **Záměr kraje prodat, směnit, darovat, pronajmout, propachtovat nebo vypůjčit hmotnou nemovitou věc nebo právo stavby anebo je přenechat jako výprosu a záměr kraje smluvně zřídit právo stavby k pozemku ve vlastnictví kraje**
  - kraj zveřejní po dobu nejméně 30 dnů před rozhodnutím v příslušném orgánu kraje vyvěšením na úřední desce, aby se k němu mohli zájemci vyjádřit a předložit své nabídky.
  - Nemovitá věc se v záměru označí údaji podle zvláštního zákona platnými ke dni zveřejnění záměru.
  - Pokud kraj záměr po uvedené dobu nezveřejní, je právní jednání neplatné.

Úplatný převod majetku

- cena se sjednává zpravidla ve výši, která je v daném místě a čase obvyklá, nejde-li o cenu regulovanou státem.
- **Odchylka od ceny obvyklé musí být zdůvodněna**, jde-li o cenu nižší než obvyklou. Není-li odchylka od ceny obvyklé zdůvodněna, je právní jednání neplatné.

§ 36 zákona o krajích:

- o převodu nemovitých věcí rozhoduje zastupitelstvo kraje

Doložka v listinách

---

§ 23 Zokrajích

Doložka v listinách

- podmiňuje-li zákon o krajích platnost právního jednání kraje předchozím zveřejněním, schválením nebo souhlasem, opatří se listina o tomto právním jednání **doložkou**, v níž bude potvrzeno, že tyto podmínky jsou splněny.
- je-li listina touto doložkou krajem opatřena, má se za to, že povinnost předchozího zveřejnění, schválení nebo souhlasu byla splněna.

Předkupní právo (§ 101 StZ) – „připomenutí“ – blíže viz přednáška č. 3 Územní plánování

---

k pozemku určenému :

- **územním plánem nebo regulačním plánem** pro veřejně prospěšnou stavbu nebo veřejné prostranství a ke stavbě na tomto pozemku
- **Oprávněná osoba:**
  - **obec** nebo **kraj** anebo **stát** v rozsahu vymezeném touto územně plánovací dokumentací

vznik předkupního práva:

- **nabytím účinnosti územního plánu nebo regulačního plánu**
- **předkupní právo má účinky věcného práva.**

neuplatní se, pokud pro veřejně prospěšnou stavbu postačí zřízení věcného břemene.

katastr nemovitostí

Registr smluv a pozemkové vlastnictví státu a ÚSC

Zákon č. 340/2015 Sb. o zvláštních podmínkách účinnosti některých smluv a o registru smluv (zákon o registru a smluv), ve znění pozdějších předpisů

Předmět úpravy:

- **registr smluv**
- **povinnost uveřejnění vybraných smluv prostřednictvím registru**
- **následky uveřejnění (§ 6)**
  - Účinnost smlouvy
    - poprvé pro smlouvy uzavřené 1.7.2017
- **následky nesplnění povinnosti uveřejnění (§7)**
  - *„Nebyla-li smlouva, na níž se vztahuje povinnost uveřejnění prostřednictvím registru smluv, uveřejněna prostřednictvím registru smluv ani do 3 měsíců ode dne, kdy byla uzavřena, platí, že je zrušena od počátku“ (§ 7/1)*
  - - výjimky - § 7/2

K registru smluv - viz též blíže [zde](#)

Prameny

Pekárek, Milan a kolektiv. Pozemkové právo, Masarykova univerzita , 2015, ISBN: 978-80-210-7750-8,

Franková, Martina a kol.: Úvod do pozemkového práva, vyd. Roztoková, 2014, ISBN 9788087488195

Hanák, J., Tkáčiková, J., Průchová, I., Dudová, J., Pekárek, M. Praktikum z pozemkového práva, Masarykova univerzita, 2018, 1. vydání. Praha: C.H-Beck, 2018, 306 s. ISBN 978-80-7400-711-8.

Hanák, Jakub, Tkáčiková Jana: Zákon o Státním pozemkovém úřadu, Kometář.Praha:Wolters Kluwer ČR, 2020, s. 17 a násl.)

Havlan, Petr: Veřejný majetek, MUNI, 2017

Hana Adamová, Luboš Brim, Petr Coufalík, Eva Dobrovolná, Jakub Hanák, Anna Pekařová: Pozemkové vlastnictví, Wolters Kluwer ČR, Praha 2020, 832 stran, ISBN: 978-80-7598-690-0 Havlan, Petr: Veřejný majetek, MUNI, 2017

Komentáře k zákonu o státním podniku, zákonu o majetku, České republiky, zákonu o obcích, zákonu o lesích, zákonu o ochraně přírody a krajiny, stavebnímu zákonu, katastrálním předpisům

BACHURA, Pavel: Průvodce majetkoprávními problémy obcí s dopadem do katastru nemovitostí s praktickými vzory a ukázkami.Praha: Wolters Kluwer CR, 2022, 128 s.ISBN 978-80-7676-320-3(brož.), ISBN 978-80-7676-320-0 (e-pub)[Mapa majetku státu 2022.pdf \(uzsvm.cz\)](#)

blíže viz průběžně v IO a jednotlivých prezentacích

Děkuji za pozornost
